

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי ד' אלול תשפ"ב | דף היומי בבלי: כתובות נו | דף הכולל: כתובות עג.

דף היומי בהלכה: מסעיף ה' עד תחילת סימן מ"ד.

מוסר: שמירת הלשון - פרק א' 'הג"ה ואגב' עד סוף פרק א'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: שער יחוד המעשה פרק ה' 'ואם לא תשמע לו' עד סוף פרק ו' סוף השער



להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"הקב"ה יהיה בחתונה הזאת" | "ולא ראיתי מוותר מפסיד" - סיפור אמיתי ומדהים מכלי ראשון | "היחיד שהבחין בחולצה החדשה שלי, היה הרבי מגור" | 2478

חדשות מהעולם היהודי

"מיום עמדו על דעתו במשך כל השנים השתית את ביתו ומעונו הפרטי בדרך אבותיו הקדושים לבית זוועהיל, והפקיר את ביתו פשוטו כמשמעו לכל אחד ואחד"



כ"ק האדמו"ר מזוועהיל זצוק"ל לא היה רק רבי לחסידים אלא גם דמות רוחנית • תולדות חייו המלאים

הטהורה לגנזי מרומים, הוסטה הפרוכת מעל ארון הקודש, ומכל עבר נשמעו זעקות שבר על גודל האבידה, בהיכל בית המדרש ומבואותיו היו מחזות קורעי לב של המוני החסידים והתלמידים אשר התפלשו לארץ בעפרים בבכיה נוראה, ובזעקה מעמקי קירות הלב זעקו נוראות אוי על מי נטשת הצאן בפתע פתאום.

כל העת נהרו להיכל הקודש חסידים רבים שמיררו בבכי מר כשהם ממאנים להאמין כי אכן המנורה הטהורה שהאירה להם כבה לפתע אורה והועם זיווה מבלי שהצליחו לבקוע שמים וארץ, וכי לא יזכו עוד ליהנות מזיו אורה הבהק והמהיר.

בהסתלקותו נעקרה מעולמנו דמות מופת של רב האי גאון וצדיק, עמוד החינוך, אור מופלא רום מעלה, שנודע בשערים כדמות הוד מופלאה, עובד ה' בסילודין, גאון גדול בתורה ובהוראה, תפילותיו ועבודת הקודש היו ספוגות בדמעות כבן המתחטא לפני אביו וחסיד אמת דחיל חטאין. ועם כל זה שפל ברך וענוותן בדרך אבותיו הקדושים הצדיקים לבית זוועהיל. עמוד צלותהון דבית ישראל ומצר בצרתם של ישראל תמיד.

אבל כבד תדהמה ויגון ירד על עולם התורה והחסידות עם הגיע הבשורה הקשה והמרה על כי נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש בעלותו בסערה השמימה בפתע פתאום של כ"ק מרן אדמו"ר רבי שלמה מזוועהיל זצוק"ל, שהשיב את נשמתו הטהורה לבוראה לאחר אירוע לב פתאומי שעבר בביתו בירושלים, ועודו במיטב שנותיו ובשיא הנהגת קדשו והשפעתו המרוממת לכלל ולפרט.

השמועה על הסתלקותו הפתאומית פשטה חיש מהר בקרב חסידיו מעריציו שהגיעו לביתו נאווה קודש והתייפחו נוראות בבכי תמרורים על הלך מהם בפתע פתאום של אביהם רבם ומאורם הגדול שנשא אותם בכל עת על לוח ליבו הטהור, וזכו להתבשם מזיו אור קדושתו כאשר הדריכם בנתיבות התורה והיראה ודרכי העבודה, וזכו ליהנות ממנו עצה ותושיה מאז עלה על כסאו של אביו כ"ק מרן אדמו"ר ה'אור אברהם' מזוועהיל זצוק"ל לפני שתיים עשרה שנה, והנהיגם באהבה רבה ובחמלה גדולה. מיד בהגיע הידיעה להיכל בית מדרשו על עלות נשמתו

אורו הבהיר של כ"ק מרן אדמו"ר רבי שלמה זצוק"ל זרח ביום כ"ה אלול תשט"ז, יומא דהילולא של זקנו הק' הרה"ק רבי מיכל המגיד מזלאטשוב זי"ע, לאביו כ"ק מרן אדמו"ר ה'אור אברהם' זצוק"ל, ולאמו הרבנית הצדקנית מרת איטה מרים סימא ע"ה ונקרא שמו בישראל שלמה על שם זקינו הק' הרה"ק ר' שלמה מזוועהיל זצוק"ל.

כבר בהיותו ילד צעיר לימים ניכר בכשרונותיו הברוכים, ובהיותו אך בן שמונה שנים כבר ישן מדי יום בביתו של זקינו כ"ק מרן אדמו"ר רבי מרדכי זצוק"ל בעל ה'יקרא דמלכא' זצוק"ל, ושאל לתוככי נשמתו את אורת הבית הגדול והקדוש, וכל ימיו היה מספר ומזכיר מזכרונותיו והרגשותיו בבית זקינו הגדול. האדמו"ר זצוק"ל פעל למען הוצאת ביאור על הספר 'יקרא דמלכא' מזקנו האדמו"ר רבי מרדכי מזוועהיל זצ"ל, העבודה עדיין לא הושלמה ונמצאת בשלבי עריכה במכון 'אל ההרים' של החסידות. את משנת תלמודו קנה בישיבת זוועהיל בירושלים. ובהיותו בגיל י"ח שנים נכנס ללמוד בישיבת סלונים, שם דבק בלב ונפש בראש הישיבה כ"ק מרן אדמו"ר ה'נתיבות שלום' מסלונים זצוק"ל והיה מתלמידיו הקרובים. בהמשך כמשפיע ור"מ.

בצל חותנו הגדול

בהגיעו לפרקו נשא את הרבנית הצדקנית שתחי' בתו של הגאון הצדיק רבי משה נתן נטע למברגר, גאב"ד מאקאווא זצוק"ל. עפ"י הידוע הגה"צ מאקאווא זצוק"ל שהיה גאון בכל מכמני התורה בחן אותו במשך שלוש שעות רצופות ועמד משתומם מגדלות העצומה בכל חלקי התורה.

לאחר נישואיו התגורר ליד חותנו בקרית אתא, והשקיע את כל-כולו בעמל ויגיעת התורה יום ולילה לא ישבות, כשהוא זוכה לקרבה מיוחדת מחותנו הגדול שהעניק לו פי שתיים מרוחו ולמד עמו שעות ארוכות גם בפנימיות התורה.

קשר איתן ואמיץ שרר בין האדמו"ר זצוק"ל לחותנו הגדול, ולמרות שאכן נכנס לבית הגדול והקדוש שנים ספורות טרם עלותו בסערה השמימה, אך די היה באותה תקופה קצרה כדי להעמיק את הקשר הנפשי ולהביאו לידי כך שכל ימיו היתה עורגת נפשו לדמותו הנערצת והנקדשת בסוד ישרים ועדה.

האדמו"ר זצוק"ל היה אומר תמיד על חותנו הגדול כי מלבד לימוד התורה בעיון ובעמקות, לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, לא תפס אצלו כלום וכל הבלי העולם הזה לא היו שווים אצלו כקליפת השום. "חותני זצוק"ל היה כולו תורה", שח לימים, "כל מעייניו ושיחותיו היו אך ורק סביב לימוד התורה, ורק על ידי התמדתו, יגיעתו והתעמקותו בה, זכה להעפיל ולהגיע לכל מדרגותיו הנוספות שהשלימוהו בכלילת יופי, עד שהיה לאדם השלם ולצדיק תמים.

"מעולם לא ראיתי את חותני זצוק"ל יושב בטל ללא ספר", העיד לימים כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל בשיחת קודש לסופר

'המבשר' הרב יוסף מאיר האס. "לא היה אצלו מצב בו לא לומדים עכשיו, היות וכל עיתותיו היו מוקדשות ללימוד התורה בעיון ולכתובת חידושי תורה שעות על גבי שעות. גם כשנסבה השיחה לעתים אודות מילי דעלמא, מיד מצא להם הקשר הלכתי או רוחני, אותו ליבן בחדוותא דאורייתא בעודו מתייחס אך ורק לפן הרוחני שניתן לשאוב מאותם דברים בטלים שהגיעו לאוזניו".

ר"מ ומשפיע בהיכלי התורה

בהמשך קבע את ביתו בעיה"ק ירושלים בצל הקודש של זקינו הק', ומיד הפך לדמות נערצת כשהכל מבקשים את קרבתו של בן עליה ששמו הולך לפניו.

באותם ימים יצא שמו לתהילה כאיש החינוך דגול מרבבה שיודע את נפש הדור ויודע בפיקחותו ותבונתו להנחותם במעגלי צדק. ישיבות קדושות רבים לצד הורים לתלמידים נועצו בו רבות כשהוא מעניק להם עצות הגונות להשית את בנינם הרוחני של צעירי הצאן.

ישיבות רבות חילו את פניו כי יכהן פאר בישיבתם, וכך החל לכהן כר"מ בישיבת סלונים בירושלים. מאז אותו יום החלה מסכת של הרבצת תורה שנמשכה עד היום האחרון כשלמרות כהונתו כרבי ומנהיג שימש כר"מ לגמרא מדי ערב בבית המדרש זוועהיל בירושלים, וזכה לומר שיעורים במשך שלושה מחזורים של לימוד הדף היומי.

שיעוריו בישיבה היו בנויים לתלפיות כשהוא בוחר בדרך העיון וה'הלומדות' בכדי להאהיב את התורה על התלמידים. האדמו"ר זצוק"ל היה נכנס לשיעור ופותח ב'קושיא' בסוגיא הנלמדת, ובונה על כך מערכה אחר מערכה עד שלאחר עמל ויגיעה הגיע להבנת הסוגיא והדברים היו בהירים ושמחים כנתינתן מסיני.

במהלך אמירת השיעור היה מעמיק וצולל בנבכי הסוגיות בבקיאות מדהימה וחריופת עצומה. במהלך השיעור היה עומד בקצרה על כל נקודה ונקודה בסוגיא שהיתה טעונה ביאור והבנה ובמילים קצרות ותמציתיות היה מבאר ומיישב ברוחב דעתו. כל סוגיא בוארה באר היטב עד אשר מחוורת היתה כשמלה וכל נקודה הבהיקה באור יקרות. כמו כן היו כל הספקות והשאלות המתהווים מבוררים ללא ספקות וקושיאות.

האדמו"ר זצוק"ל לא שימש רק כמגיד שיעור הבא לומר את שיעורו ולשוב לתלמידיו. רק עמד מקרוב אחר שקידתם של תלמידי הישיבה, ופעמים רבות ניגש בעצמו בכדי לשאת ולתת עם תלמידי הישיבה במלחמתה של תורה. לעיתים תכופות כשראה שבחור יושב ללא חברותא התיישב בעצמו על ידו ולמד עמו בצוותא בכדי שלא יבוא חלילה לידי רפיון.

כך גם שימש כמשפיע ומשגיח רוחני במתיבתא 'תפארת ישראל' באינן כשדמותו המיוחדת המאירה ושיחותיו המאלפים השפיעו על תלמידיו רבות לקבל ממנו מלוא חופנים בכל מכמני העליה.

בד בבד עם טיפוח הכשרונות והעליה המתמדת של בני



שישב על כסא בית אבותיו הקדושים עד אמש, בו עלתה נשמתו הטהורה למרום בפתע פתאום.

מצידו השמאלי של הבנין, שוכן עד היום הזה ביתו נאוה קודש של מייסד חצר הקודש זוועהיל על אדמת ארץ ישראל, הרה"ק רבי שלמה מזוועהיל זי"ע, המפורסם בכינויו הנדוש בפי הבריות: 'רבי שלומקע'. את המבנה הזה בנה 'רבי שלומקע' בעשר אצבעותיו יחד עם נכדיו הגדולים, שם בתוך ההיכל הזה ערך 'רבי שלומקע' את תפילותיו הנלהבות ואת שולחנותיו הטהורים.

אחריו הנהיג את העדה בנו הרה"ק רבי גדליה משה מזוועהיל זי"ע משך תקופה קצרה עד הסתלקותו, לאחר מכן הונהגה עדת הקודש בראשות נכדו הרה"ק רבי מרדכי מזוועהיל זי"ע בעל 'יקרא דמלכא', שבתקופתו הוקם בנין בית המדרש הסמוך המשמש כיום למרכז החיים של חסידי זוועהיל. בהמשך עלה על כס הנהגה, כ"ק מרן אדמו"ר בעל 'אור אברהם' זי"ע שעמד בראש העדה משך שלשה עשורים עד שנת תש"ע.

חשיבות רבה מייחסים בחצר הקודש זוועהיל למעונו של הצדיק השוכן בצמידות לבנין בית המדרש הגדול, כאשר רוחו הטהורה של 'רבי שלומקע' מרחפת באויר בכל עת ובכל שעה. על משנתו הסלולה צועדים אברכי המשי, על דרכו הברורה מתחנכים בחורי החמד, על נתיבותיו השלמות מתגדלים צעירי צאן קדשים, ועל כל מוצא פיו נבנים לתלפיות אורחות חיים והליכות עולם על ידי כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל וממנו תוצאות חיים להשקות את העדרים מבאר מים חיים ומנהר היוצא מעדן הצדיקים, עד אמש ליום המר והנמהר בו עלה בפתע פתאום לישיבה של מעלה.

בהנהגתו דרש מחסידי להוסיף מן הקודש אל הקודש בכל מה שקשור להרבות בלימוד בעיון, בכל שיחותיו היתה לו דרישה לתביעת הנפש ברוחניות שהיתה מוטיב מרכזי ששב וחזר על עצמו גם בכתביו וגם בדרשותיו מדי שבת בשבתו ומועד במועדו. במשך השנים פעל לשימור ושיקום ספר התורה העתיק של זקינו הק' הרה"ק רבי יחיאל מיכל מזלאטשוב זצ"ל שהיה ברשותו והקצה לכך חדר מיוחד בבית המדרש עם סופר מיוחד שיתקן אותו, האדמו"ר זצוק"ל היה רוקד עם הספר בשמחת תורה למרות שהיה מדובר בספר כבד.

כמסורת אבותיו הקדושים קשר בל יינתק היה לכ"ק האדמו"ר

הישיבה בלומדות, עמד בראש דאגותיו של רבינו חינוכם ליראת שמים ומדות טובות, והנהגה כללית ראויה בין אדם לחברו, בנימוס ובכבוד, ובשמירת הניקיון והסדר, באופן שיהא שם שמים מתאהב על ידם.

כאוהלו של אברהם אבינו

מיום עמדו על דעתו במשך כל השנים השתית את ביתו ומעונו הפרטי בדרך אבותיו הקדושים לבית זוועהיל, והפקיר את ביתו פשוטו כמשמעו לכל אחד ואחד. מרי נפש וקשי יום רבים היו פוקדים בקביעות את ביתו, וברחמנותו הרבה היה יורד מרום מעלתו ומפסגות השגתו, ומקשיב היה ללבטיהם ומחיה את נפשותיהם כטל תחיה. הוא לא חס על כבודו ועל מעמדו מעודו.

המוני יהודים מכל החוגים היו דופקים על דלתות ביתו במשך כל שעות היום ועד השעות המאוחרות של הלילה. כל מי שרצה להיכנס היה נכנס מיד והיו משיחים עמו בכל נושא וענין, מן השאלות הקטנות והפשוטות של אנשים פשוטים ובעלי מלאכה, ועד השאלות המורכבות ביותר.

את כולם קיבל באהבה ובפשטות כידיד וכמחויב בדבר. הנכנסים לא היו מרגישים שום פחד והרגש של איום, כל מי שנכנס בין אם היה נער קטן, עני ומסכן, אברך צעיר שרוצה להציע לפניו חידושו, או סתם אורח שבא לבקר ולקבל ברכתו, וכן עסקני הציבור ועוד, כולם נתקבלו בסבר פנים יפות אצלו ברוב ענוות חן וסבלנות ולמרות שאחת היתה שאיפתו לשקוד על התורה ללא הפרעה, בכל זאת לא היה זה אף פעם על חשבון אחרים. דלתו היתה פתוחה בפני כל אחד ואחד, וליבו ואוזניו גם הם פתוחים היו לכל. כל מי שנצרך לעזרה מכל סוג שהוא ידע כי הוא יכול לנקוש על דלת הבית בכל שעה, כשאדמו"ר זצוק"ל נתן עיניו וליבו להקשיב לצרתן של ישראל, לשאת יחד עמם בעולם ולהקל מעליהם את משאם.

על כס הנהגה

ביום י"ב טבת תש"ע עלה אביו כ"ק מרן אדמו"ר ה'אור אברהם' זצוק"ל לישיבה של מעלה, וכ"ק האדמו"ר זצוק"ל החל למלאות את מקומו של אביו הגדול, ובהנהגתו התמזגו להן כמה תכונות והנהגות באמצעותן נהג ברמה, בהרצת תורה עם הנהגה ציבורית ייחודית ומיוחדת.

ניחוח של כמיהה אפופת הוד קדומים מלווה את כל הנכנס בשערי בנין בית המדרש הוותיק דחסידי זוועהיל בשכונת 'בית ישראל' בעיה"ק ירושלים. כאן, בבית הגדול והקדוש שמגדלים בו תורה ותפילה משך דורי-דורות, בראשות הנהגתם הנאדרת בקודש של מרנן ורבנן צדיקי וקדושי בית זוועהיל זי"ע לדורותיהם, ממשיכי שלשלתא דדהבא אשר מקורה טהור מאותה באר חפרוה שרים, המגיד הק' מזלאטשוב זי"ע, מבני היכלו של אור שבעת הימים מרן הבעש"ט הק' זי"ע, היה מונהגת מזה שנים עשרה שנה בעוז ובגאון בידי האמונות של כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל,

תשומת לב, הן בדאגה על חינוכו הטוב והן בצעידה יחד עמו בכל השלבים, הקשים והקלים. כשאנו אומרים בהגדה 'אחד רשע', אין הכוונה שצריך להניחו בצד ולתת לו להתמודד לבדו עם קשייו, אלא חייבים לטפל גם בו ואולי בעיקר בו, כמובן כל אחד לפי דרכו ולפי דרגת הבנתו, שהרי רחמי האב על הבן בכל מצב שהוא והתורה הקדושה מלמדת אותנו לדבר עם כל ילד לפי רמת השכלתו".

כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל נוגע בנקודה כואבת בנוגע לחינוך הבנים עמה מתמודדים מחנכים רבים: "כיום, אכשר דרא ב"ה שכל הילדים מביאים הביתה בערב שב"ק 'שבת צעטיל' ובו מרוכזים כל מה שלמדו במשך השבוע בין כותלי הת"ת. רבים מהילדים זוכים לתשומת לב חיובית מההורים שמתעניינים במהלך השבת במה שהילד למד בת"ת, ובמוצאי שב"ק כותב ההורה פתק למלמד על הנאתו ללמוד עם בנו ולראות את ידיעותיו לתהילה, וכך נוצר שיתוף פעולה פורה והדוק בין המלמד להורים, כאשר המלמד רואה שיש טעם לשבח להשקיע בילד אשר הוריו מתעניינים בו ובהצלחתו, וכך גם ההורים נהנים לראות את השקעתו של המלמד בבנם יקירם.

"לעומת זאת, רבים הם אלו התלמידים שאינם זוכים לכך. מי מהם שההורים לא מתעניינים בחוק לימודם בין כותלי הת"ת ואינם מעיינים כלל באותו 'שבת צעטיל' שהילד מביא הביתה, ומי מהם שלכל הפחות מתעניינים בסדרי הלימודים של הילד, אך במוצ"ש אינם טורחים לשתף את המלמד בהנאתם ובהתעניינותם בלימודי בנם בת"ת.

"על ילדים אלו המלצתי פעם את הנאמר בדברי חז"ל (מגילה יג.) 'כל המגדל יתום בתוך ביתו מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו', ואין הכוונה דווקא ליתום ששני הוריו נפטרו, אלא גם לילד שיש לו הורים אבל הם אינם יכולים לספק לו את כל צרכיו הגופניים והנפשיים, שכן המקור לדברי חכמים אלו הוא ממש רבנו, שנקרא בנה של בתיה בת פרעה ואף שיוכבד היתה אמו ואף היניקה אותו, כיוון שבתיה בת פרעה גידלה אותו, משה רבנו נחשב כבנה.

"ועל זה אומרים חז"ל למלמדים היקרים שנתקלים בילד כזה שהוריו אינם מתעניינים בו ויש לו דין של 'יתומים בחיי אביהם', שעליהם לגדלם ולחנכם בתוך ביתם עד שייחשב להם כאילו ילדו אותם, להיות להם לאב ולאם תחת ההורים שאינם נותנים להם את מה שהם צריכים לתת. ולכן, אם מלמד רואה ילד שההורים אינם מתעניינים בו מכל צורה וסיבה שהיא רח"ל, ייקח את טיפולו של הילד לידי האישיות, ולא יהא חלילה כזורק אבן אחר הנופל ויאמר לעצמו, שאם ההורים אינם משתפים פעולה לגבי הילד, מדוע הוא יהיה זה שידאג לו, כי זהו תפקידו הנעלה ועל זה יקבל שכרו משלם".

תחלואות הדור

באותה שיחה העלה כ"ק אדמו"ר זצוק"ל בכאב רב את

זצוק"ל לאתרא קדישא מירון. בכל שנה בל"ג בעומר היה עולה לאתרא קדישא מירון למעמד ההדלקה המסורתי ואף בשנה האחרונה למרות הקשיים הרבים ביקש להנהיג מסורת זו. כך גם בשבת סליחות היה עולה עם קהל החסידים למירון לשבת התאחדות, ובמוצאי שבת לפנות בוקר היה אומר את הסליחות בהתעוררות רבה עד אין שיעור.

מעולם לא ננעלה דלתו

מחד גיסא היתה הנהגתו נשגבה בפסגות נישאות וכל שיחו ושיגו נעלה ומרומם. התורה הקדושה היתה תמצית חייו, וכל עתותיו היו קודש לתורה ועמלה. מאידך גיסא התגלה ברוב רחמיו וחמלתו כמנהיג ישראל אמיתי רועה נאמן לעדתו. ולא ראו עליו שום שינוי ממה שהיה קודם הנהגה בעומדו מול קהל צאן מרעיתו. מחכמתו האיר לארץ ומטובו השפיע לכלל ולפרט. מעולם לא ננעלה דלתו בפני אדם מישראל כי בליבו יש מקום לכולם. טורח הוא מן הבוקר ועד הערב להשיב על מצוקותיהם. יושב ומאזין; משיב ועונה; חותך ומכריע, ללא הפוגה של מנוחה לרגע-קט.

בית מדרשו הקדוש היה לתל תלפיות ליהודים רבים שבאו לחסות בצילו. רוחב בינתו בהנהגה והדרכת הבאים בשערי ביתו ובית מדרשו. תפילותיו הלוהטות משכו אחריו את בעלי הנפש, תפילותיו הרטיטו לבבות, ורבים היו באים לשמוע אל הרינה ואל התפילה.

התמסרותו למען בני קהילתו המעטירה לא ידעה גבולות, התמסר באופן מופלא למען כל יחיד ויחיד, וינהגם וינטלם באהבה רחמימית אין קץ כאב רחמן לבנו יחידו, בהשקיעו שעות רבות לעזור ליחיד ששפך לפניו את סגור לבו, היה חותר במסירות רבה להמציא מזור לפתור את מצוקותיו של הפרט. כל חסיד ידע כי גם באישון לילה יכול הוא להתקשר אל הטלפון האישי של האדמו"ר זצוק"ל ולהשיח בפניו את דאגתו או להזכיר שם לרפואה וישועה. כל תשובה שהיה עונה לשואליו הרבים, היה משתדל להעניקה מתוך רוחב לב ונפש בהארת פנים נדירה, תוך שהוא מחדד את הנושא בארוכה, ומבהיר לשואליו את הדרך בה ילכו בנפתולי החיים, והרעיף עליהם טללי חיים בהאירו להם את הדרך בה ילכו.

איש החינוך

כ"ק אדמו"ר זצוק"ל היה מעמודי החינוך בדורנו ונקרא בכל עת להשמיע ממשאותיו בכינוסי חינוך שנערכו בארץ ישראל ובתפוצות. אף עיתון היהדות הנאמנה 'המבשר' זכה לפרסם לעיתים תכופות את דברות קדשו. ולקראת חג הפסח, זכה המבשר תורני לשיחת קודש מרוממת על עניני חינוך כשהוא פורס את משנתו החינוכית במלוא הדרתה:

"מעניינם של ארבעת הבנים אשר כנגדם דיברה תורה בליל התקדש החג, ניתן ללמוד שאי אפשר לזלזל באף אחד מהבנים, גם אם למרבה הצער אינו מוצלח ל"ע והוא דורש מההורים הרבה

היום בכולל, כדאי מאד שיקבע סדר לימוד בבית בשעות הערב, כאשר כל הילדים נמצאים בבית ורואים את אביהם יושב ולומד בחשק ובהתמדה. לא די להיות דוגמה לילדים בעצם ידיעתם שאביהם לומד בכולל כל שעות היום, אלא עליהם גם לראות בעיניהם את אהבת התורה של אביהם. והדברים אמורים גם לאלה העמלים על פרנסתם, אך קובעים להם עתים לתורה ויש להם סדר לימוד בבית המדרש בשעות הערב, כי אין לך הכנסת אהבת תורה בקרב הילדים גדולה מזו, שהם רואים את אביהם עוזב את כל עיסוקיו והולך ללמוד בבית המדרש, בשיעור תורה או בחברותא."

כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל היה מדגיש כי גם זה שלא נמצא באמת בדרגה זו, עליו להשתדל להראות דוגמה אישית כדי שבניו ילמדו ממנו. "כבר היה מעשה אצל זקני רבי שלומקע, שבא לפניו אחד שהיה רגיל לשתות לפני התפילה כוס קפה בעודו קורא את העיתון היומי. כשילדיו בגרו, חשב לעצמו שלא ראוי שהם יראוהו בכך, לכן לקח את הסה"ק 'חובות הלבבות' והחל לעיין בו בעת שתיית הקפה לפני התפילה. כנראה שהציק לו הדבר שאינו עושה זאת לשמה, שהרי הוא מבחינתו היה ממשיך לקרוא את העיתון, ולכן שאל את רבי שלומקע עד כמה היא מידת 'שלא לשמה', אך למרבה פליאתו השיבו רבי שלומקע: 'ס'איז א אמת'ער לשמה אין חינוך הבנים' (זוהי לשמה של אמת בחינוך הבנים), ואידך פירושא זיל גמור."

דור ישרים מבורך

כ"ק אדמו"ר זצוק"ל הותיר אחריו דור ישרים מבורך. בניו הרה"צ רבי משה נתן נטע גולדמן והרה"צ רבי יעקב לייב גולדמן, וחתניו: הרה"צ רבי חיים מאיר ארנסטר, הרה"צ רבי יחיאל מיכל רוזנבוים, הרה"צ רבי לוי יצחק טווערסקי, הרה"צ רבי מנחם מנדל הגר.

(המבשר')

העובדה שהרחוב הפרוץ ותופעת הכלים הטכנולוגיים הפסולים מהווים אתגר מיוחד בפני ההורים החרדים לשלום חינוכם של ילדיהם היקרים, והרחיב את דיבורו בנושא הנחוץ לכלל ולפרט, בהדגישו שזוהי הבעיה הגדולה של הדור הזה הפרוץ עם הכלים האסורים המכלים כל חלקה טובה בכרם היהדות החרדית:

"אין ספק שהכלים הטמאים הם בבחינת שער הנ' שרבים מבני הדור נפלו לתוכו רח"ל, שיש להם דין של עבודה זרה המטמאת במגע ובמשא ובאוהל, ולכן אסור להיכנס לבית שיש בו כלים האסורים וסכנה גדולה יש בזה. אמרתי פעם, שאם יבוא אחד וישכיר דירה אחת בתוך בנין רב-קומות, לנוצרי ערל שיכניס בדירה זו פסלים וטומאות רח"ל, הרי בוודאי תקום מהומה גדולה באותו יום וכל השכנים באותו בנין ואפילו באותה שכונה, ידרשו ממנו לאלתר לגרשו משם לנוכח הטומאה הנוראה שהוא מכניס לתוך הבנין ולתוך השכונה כולה. וכאן הבן שואל - מה נשתנה טומאה זו שכולם מבינים את חומרתה, מטומאה זו של הכלים הפסולים שכבר הפילו חללים רבים ל"ע ומי איתנו יודע מה ילד יום?!"

"חובה גדולה מוטלת על ההורים לבדוק ולחקור היטב לאן ילדיהם הולכים בתום יום הלימודים", חזר כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל והדגיש את הסכנה הגדולה האורבת בכל פינה. "אם אנו נזהרים אצלנו בבית שלא ייכנסו מכשירים אלו ואפילו לא יזכירו את שמם הטמא, הרי הכל עלול להיאבד חלילה וחלילה בפעם אחת שהילד הולך לבקר אצל חברו ונכנס לבית שלמרבה הצער מונחים שם כלים אסורים, כך שברגע אחד של היסח הדעת מהשמירה הנדרשת על הילדים הטהורים, אפשר לאבד הכל ח"ו, שהרי כלים אלו מטמאים בתכלית הטומאה והם נחשבים לחיידקים מסוכנים ביותר רח"ל."

דוגמא אישית

במשאותיו הרבים היה חוזר כ"ק האדמו"ר זצוק"ל ומעורר על חובת הדוגמא האישית המוטלת על ההורים "גם זה שלומד כל

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורי משניות על מסכת
שביעית לתוכנית קניין שביעית

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי



הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

האמת ממש התרגשתי... האירוע היה בחודש ניסן תשס"ו, לפני כ 18 שנה... ושיעורי פתיחה ממרנן ורבנן



במסגרת פניית מרן הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א אל מרן רבני פראג...
המקום היחודי של שיעורי פתיחה בהלכות שבת ע"י מרן ורבנן פוסקי הדור שליט"א, כינוס היסוד לתוכנית "קנין הלכה" שע"י "דרשו"
יתקיים א"ה היום יום רביעי כ"ח ניסן תשס"ו
באולם היכלי מלכות רח' שלמה המלך 18 בני ברק

שיעורי פתיחה
שיעורי הלכה ודברי פתיחה ע"י הגאונים פוסקי הדור
מרן הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א
מרן הגאון רבי ניסים קרליץ שליט"א
מרן הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א

האמת ממש התרגשתי...

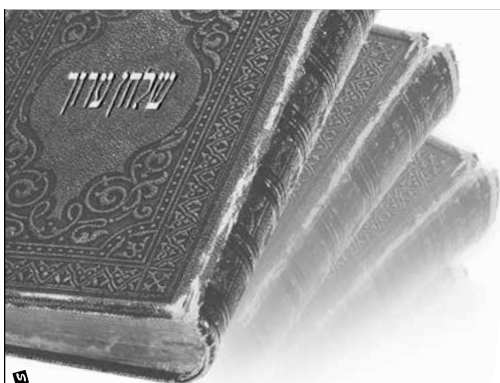
האירוע היה בחודש ניסן תשס"ו, לפני כ 18 שנה... ושיעורי

פתיחה ממרנן ורבנן.

הגעגוע עולה...

עיינו ותרנו נחת

בימים אלה אנו נמצאים בעיצומו של מיון כל אלפי הפניות של הרישום למחזור החדש של תכנית 'קנין הלכה' ששמה יצא לתפארה. נזקקתי השבוע להיכנס לארכיון של דרשו לצורך איתור תמונה כלשהיא, והנה צצה לפני המודעה הראשונה של תוכנית קניין הלכה.



האירוע

מהחיינו והגיענו לזמן הזה

בשמחה של מצוה, בחיל ורעדה, הגנו להזמין את ציבור עמלי התורה לבוא ולהשתתף במעמד הגדול של עולם התורה ולומדי ההלכה שע"י "דרשו ד' ועוזו".

המעמד היחודי של שיעורי פתיחה בהלכות שבת ע"י מרן ורבנן פוסקי הדור שליט"א, כינוס היסוד לתוכנית "קנין הלכה" שע"י "דרשו" יתקיים א"ה היום יום רביעי כ"ח ניסן תשס"ו באולם היכלי מלכות רח' שלמה המלך 18 בני ברק

שיעורי פתיחה

שיעורי הלכה ודברי פתיחה ע"י הגאונים פוסקי הדור

מרן הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א
מרן הגאון רבי ניסים קרליץ שליט"א
מרן הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א

בנוסף לכך עונים בהלכה ע"י

הגאון רבי משה שאול קליין שליט"א

אשר יכלול שיעור הלכתי והכוונת הלומדים לתוכנית קנין הלכה. מעמד זה מהווה התחלת הלימודים בתוכנית "קנין הלכה" שמטרתה להחזיר את לימוד ההלכה בעיון והעמדת תלמידי חכמים בעלי "קנין הלכה".

תוכנית הלימודים כוללת את עיקרי ההלכות המצויות באור"ח וז"ר: הלכות שבת, ז"ט, פסח, סוכה, בשר וחלב, תערוכות ועוד עם הכוונה ומראי מקומות לסוגיות ההלכתיות בש"ס, וההלכה למעשה בטרם ושו"ע הדרושים לשם ידיעה רחבה ויסודית.

מעמד זה פתוח לכלל הציבור, אך משתתפי "קנין הלכה" יקבלו במעמד זה את כרטיסי אישור ההשתתפות ותיקית "קנין הלכה" הכוללת את תוכנית הלימודים המפורטת מראי מקומות, שאלות לחזרה, תקנון, ועוד.

המעמד יתקיים כאמור, היום יום רביעי כ"ח ניסן, באולם היכלי מלכות בני ברק בשעה 6:00 בערב. פתיחת הדלתות והלוקות תיקי "קנין הלכה" החל מהשעה 5:00 בערב.

נב. הכניס ועבר ב"קול הרף" 02-6400000 וב"קול השון" 03-6171111 במקלטים-כנסים מיוחדים 6, 1, 7, 10, 11

גדול יהיה המעמד לכבודה של תורה



Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה



לפתע נכנס לאולם נכנס עו"ד צעיר. "זאת הפעם הראשונה שלי בבית המשפט", פלט לנאשם ההמום, "כשהתובע יתחיל לדבר, אני אקרא את ראשי הפרקים של התיק, כדי שאדע על מה הדין בכלל"...



אבא, שופט | הרב הגאון רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א

השופט: "אני משחרר את הנאשם מחוסר הוכחות ברורות..." הנאשם התעלף. כשהתעורר מעלפונו, לא מבין מה התרחש מול עיניו, הסביר לו עורך הדין בשקט: "השופט הוא אחד החברים הטובים ביותר של אבא שלי. אבא שלי הבהיר לו, רבע שעה לפני המשפט, שזאת הפעם הראשונה שאני מגיע לבית המשפט עם תיק משלי. השופט הבין את הרמז וזאת התוצאה. אתה חופשי..." "זהו סיפור אמיתי", סח רבי אברהם סופר שליט"א, "אך הלך שלו ברור. כאשר השופט הוא אבא שלך, בכבודו ובעצמו, הוא יעשה את הכל כדי שתזכה בדין..."



ויש המשך למסר הפשוט והנוקב הזה. מספר דקות לאחר מכן, נכנסנו למרן הגר"ח זצ"ל. לאחר שמרן זצ"ל בחן את התלמידים, שאלתיו מספר שאלות ומרן זצ"ל השיב עליהם בניחותא.

בהמשך הצבעתי בפני מרן זצ"ל על שינוי הקיים, לכאורה, בין פיוטי הסליחות של בני עדות המזרח, לפיוטי הסליחות של בני אשכנז. בעוד שהספרדים רק מבקשים סליחה על העוונות והאשמה שלנו, הרי שחלק מפיוטי הסליחות שלנו, האשכנזים, מלאי טענה ודרישה להקב"ה, על שגזר עלינו גזירות רעות ושעם ישראל שבוי ונבזה בין העמים - אמרתי למרן זצ"ל, בהציגי מספר קטעי סליחות בסגנון זה [כמו, למשל, "איה כל נפלאותיך הגדולות והנוראות"... (סליחה יב, ליטא)]; "איה קנאתך ועצת עמידתך? בת ברית לבית חמדתך, בעליו אדונים" (סליחה ח); "איה קנאתך וגבורותיך בעשותך נוראות לזרע כרותי בריתך?!" (סליחה יח), ועוד ועוד]. מה ההסבר להנהגה שכזו, שאנו באים, כביכול, להקב"ה בטרוניה, בשעה שאנו אמורים לבוא ולהתחנן, לבקש סליחה ומחילה?

מרן זצ"ל הגיב ואמר: "הרי הקב"ה בעצמו רוצה שנבוא אליו בטענות..."

שאלו נכדו חביבו, רבי יעקב ישראל קניבסקי שליט"א, מהו המקור לכך, ומרן זצ"ל פתח מסכת ברכות והצביע על דברי הגמרא שם (לא, ב- לב, א).

וכך נאמר שם בגמרא: "חנה הטיחה דברים כלפי מעלה, שנאמר: ותפלל על ה' - מלמד, שהטיחה דברים כלפי מעלה... אליהו הטיח דברים כלפי מעלה, שנאמר: ואתה הסבת את לבם

היה זה מספר ימים לפני ראש השנה התשע"ח ואנו, בני השיעור שלי בישיבת 'משאת המלך' באלעד וכל צוות רבני הישיבה, ממתנינים בהתרגשות גדולה במדרגות העולות לבית מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי זצ"ל, כדי להיבחן על תחילת 'בבא קמא' ולהתברך לקראת השנה החדשה, שנת התשע"ט.

במהלך ההמתנה על מפתן הבית, נפגשנו עם יהודי הדור פנים, הרה"ג רבי אברהם סופר שליט"א שמו, והוא סיפר לי ולתלמידי את הסיפור האמיתי והמפעים הבא:

"צעיר למשפחה אמריקאית מתבוללת, הסתבך חמורות בסחר בחומרים מסוכנים והתביעה בארה"ב ביקשה לגזור עליו 25 שנות מאסר. הוא שכר את אחד מעורכי הדין הגדולים ביותר בארה"ב, אך גם עורך הדין הסביר לו שהוא יאלץ לשבת בכלא לפחות עשר-עשרים שנה.

הצעיר הסתובב כהלום רעם, סהרורי, כואב ודואב. פגש אותו יהודי חרדי, הקשיב לסיפורו העגום ולקחו לאחד מגדולי הדור. הגאון הקדוש והישיש חיזק את הצעיר באמונה ובטחון בהקב"ה, הסביר לו שיש בורא עולם ושה' יתברך הוא כל יכול, רק צריך להאמין, להתחזק בשמירת תורה ומצוות, להתפלל ולבקש. הצעיר התחזק בתורה, אמונה ובטחון והמתין בצער נורא ליום המשפט.

ביום המשפט הגיעו אנשי התביעה, הנאשם ובני משפחתו, אך עורך הדין לא הגיע. הנאשם התקשר בבהלה לעורך דינו, אותו שכר בסכום אסטרונומי, והלה הסביר לו שהוא הגיע בטעות לצד השני של אמריקה ואין באפשרותו לטוס לקצה השני של היבשת. "גם אם אסע בחללית, לא אספיק להגיע", הסביר העו"ד והבטיח לשלוח במהירות מחליף, עו"ד מתלמד.

חצי שעה חלפה ולאולם נכנס עו"ד צעיר. "זאת הפעם הראשונה שלי בבית המשפט", פלט בחופזה לנאשם ההמום, "כשהתובע יתחיל לדבר, אני אקרא את ראשי הפרקים של התיק, כדי שאדע על מה הדין בכלל"...

הנאשם הבין שכלתה אליו הרעה. לשלוח עו"ד מתלמד, המופיע פעם ראשונה בבית המשפט, בתיק פלילי כה חמור?? מדובר באסון מוחלט!!

התובע סיים לדבר והעו"ד הצעיר נעמד ובביטחון עצמי מופרז החל לדבר ולדבר. השופט ליגלג עליו, סתר את דבריו, ובין שניהם התפתח קרב מילולי בן שעה תמימה. בסיום הדין ההזוי הכריז

כשם שלא שייך שאדם יעניש את עצמו על מעשיו הרעים ויתגמל את עצמו על מעשיו הטובים, כדי להוציא בו עצמו את הצדק לאור, כך אין לכן דין ומשפט עם אביו, ובפרט בבניו הקטנים. שום אדם נורמלי לא יכרות לעצמו יד, רק בגלל שידו הזיקה למישהו אחר, כדי להוציא את הצדק לאור. האדם לא שופט את בניו, שהם עצמו ובשרו, חלק ממנו, וגם לא את עבדיו, שהם מקנת כספו וכבעלי החיים שברשותו.

ברור שאבא עושה צדק עם בניו ועבדיו. אך מסלול עשיית הצדק של אב עם בניו והאדון עם עבדיו, הוא מסלול שונה לחלוטין. מסלול של עשיית צדק שיש בו רחמים מרובים ואהבה עצומה. אם נשוב לאבינו, שופט כל הארץ, נזכה לכתובה וחתימה טובה!!

אחרנית. אמר רבי שמואל בר רבי יצחק: מנין שחזר הקב"ה והודה לו לאליהו? דכתיב: ואשר הרעת... משה הטיח דברים כלפי מעלה, שנאמר: ויתפלל משה אל ה'... כך אמר משה לפני הקב"ה: רבונו של עולם, בשביל כסף וזהב שהשפעת להם לישראל עד שאמרו די - הוא גרם שעשו את העגל...
--- "הקב"ה רוצה שנטען כלפיו, כדי שהוא עצמו יוכל לזכות אותנו בדיון!!", אמר רבינו ר' חיים זצ"ל



רבנו רבי יצחק ערמאה זי"ע, בעל 'העקידה', מסביר שכשאדם אמור לשפוט את עצמו, הוא אינו מביא את עצמו במשפט הצדק ואינו גוזר על עצמו עונשים, בגלל שחטא.

על דא ועל הא

"כבר שנים אני מנסה לשכנע אותו לעבור לחשמל מגנרטור, והוא לא מוכן לשמוע. פתאום הוא מתקשר אלי ומבקש להתחבר. שאלתי אותו: תגיד, מה קרה? למה שינית את דעתך פתאום?"



מה קרה ליהודי שטען בלהט: "אני לא חזונישניק", שלפתע פתאום החליט שמהשבת הקרובה הוא צורך חשמל אך ורק מגנרטור?

את הכיריים, במידה ובדירה יש כיריים של גז ולא משתמשים שם בכיריים חשמליות או באינדוקציה וכדו'...".

"אחרי בין הזמנים אני מקבל הרבה סיפורים ממפעילי הגמ"חים השונים. אני תמיד אומר להם, כשיש לכם סיפור מעניין, ספרו לי אותו, לחזק אותי וגם את האחרים.

"והנה קיבלתי סיפור מדהים, שאולי לא קשור ישירות לבין הזמנים, אבל לבי אומר לי שזה תוצאה של מסירות נפש של יהודים שהתאמצו מאוד כדי להשתמש רק בחשמל מגנרטור, למרות הניסיון הקשה.

"וכך מספר לי מפעיל גמ"ח בביתר עילית. מדובר ביהודי שפעיל מאוד מאוד בתחום והוא לא מסתפק רק בהפעלת גמ"ח, הוא גם עושה נפשות לעניין, וכמעט כל מי שמכיר אותו כבר קיבל ממנו כמה פעמים הסבר על כך שיש להשתמש דווקא בחשמל מגנרטור כפי שהורה מן החזון איש וכל גדולי הדור שהלכו בעקבותיו.

"יש איזה יהודי אחד שאני מכיר, הוא שומר תורה ומצוות, אבל לא כל כך חרדי. אני דיברתי על לבו כמה פעמים שיתחבר לגנרטור ויפסיק להשתמש בחשמל בשבת, והוא לא היה מעוניין בכלל לחשוב על זה אפילו. הוא צחק עלי ואמר 'אני לא חזונישניק'.

"פתאום הוא מתקשר אלי ומבקש להתחבר לגנרטור. הוא רוצה שאני אעזור לו לעשות זאת במהירות האפשרית כדי שבשבת הקרובה הוא כבר יהיה מחובר לגנרטור ולא יצטרך להשתמש בחשמל שמוצר בשבת.

ימי בין הזמנים הם ימים מאתגרים במיוחד בתחומים רבים. כל יראת השמים של האדם נמדדת בימים אלו, כשהמסגרת מתרופפת, הלחץ חברתי נעלם, המוסכמות הציבוריות מאבדות את כוחן, והאדם נשאר לבדו מול בורא עולם, ונדרש להוכיח עד כמה העבודה שהוא עובד את ה' בכל ימות השנה היא אכן עבודת ה', וכמה היא חלילה וחס עבודה של מוסכמות חברתיות ולחץ חברתי ל"ע."

אם כך לגבי כל יהודי, על אחת כמה וכמה כשמדובר במשפחות שבמשך השנה נמנעות משימוש בחשמל של חברת החשמל, ובחרות להשתמש רק בחשמל מגנרטור, או ממצברים שאגרו חשמל שיצר בימות החול.

אחד הפעילים הבולטים בתחום הוא הרב ר. ממודיעין עילית, שמפעיל רשת גדולה מאוד של גמ"חים המשאילים ציוד תאורה ופתרונות חשמל מהודר למשפחות הנזהרות בעניין זה.

"בימי בין הזמנים הביקוש לפתרונות חשמל הופך אינטנסיבי מאוד", הוא מסביר, "רבים מעוניינים לצאת לנופש, וזה אומר שצריכים למצוא דירה בצפת או בגולן או בכל מקום אחר, שמחוברת לגנרטור. מטבע הדברים זה לא מאוד קל למצוא דירה כזאת.

"אופציה נוספת היא להיכנס לדירה בלי גנרטור, לסבול מחום כל השבת כי אי אפשר להדליק מזגן, להשתמש בתאורה נטענת, ולהכין מראש הרבה קרח שישמרו על המזון בקירור עד לסעודה שלישית, כשלגבי הפלטה אפשר להסתדר עם 'בלעך' שמניחים

מזה שהמזגן עובד על חשמל שיוצר בשבת ושהאור בדירה בה אני נמצא מאיר בגלל חשמל שמיצר בשבת... זה שיגע אותי! החלטתי שבשבת הבאה אני כבר אשתמש רק בחשמל מגנרטור!!!

”ביררתי אודות בית הכנסת בו אירע הדבר ונגרמה ההתעוררות הגדולה הזאת, וכשהאיש אמר לי את שמו של בית הכנסת קפצתי בשמחה.

”אני יודע מה גרם לך להתעוררות הזאת, אמרתי לו, בית הכנסת הזה מושתת כולו על חשמל מגנרטור, המזגנים, התאורה, כל בית הכנסת כולו מחובר לגנרטור. אתה ישבת שם ונהנית מחשמל מהודר שמיצר בדרך המותרת לכל הדעות... זה מה שגרם לך להתעוררות הזאת. הקדושה הזאת באוויר חדרה ללב שלך וגרמה לשינוי הגדול”.

”הייתי המום. שאלתי אותו אם הכל בסדר, למה הוא צריך לקבל על עצמו פתאום קבלות כאלו, אולי חלילה מישהו חולה או קרה משהו חס ושלום?

”הוא השיב לי שלא. מה פתאום, הכל בסדר גמור ברוך ה'.

אף אחד לא חולה ולא קרה שום דבר מיוחד. סתם, הוא רוצה חשמל מגנרטור כי הוא התעורר לעניין וכל הדיבורים שדיברתי איתו בנושא הזה חדרו סוף סוף והשפיעו עליו... אולי בעצם הוא כן 'חוזונישניק'...

”תוך כדי הוא מתאר לי איך זה קרה. 'בבין הזמנים היינו במקום אחר לנפוש, והלכתי להתפלל בליל שבת בבית כנסת. פתאום באמצע התפילה הרגשתי התעוררות גדולה מאוד להפסיק את השימוש בחשמל שמיצר בשבת. כל השבת הרגשתי לא בנוח

על דא ועל הא

”בעוד ליל, כשבעלי העבירה עדיין שרועים על מטותיהם והאוויר אינו מזוהם, התפילות שמתפללים אז, קרובות יותר להתקבל”



ימי אלול הקדושים - דברי התעוררות מבעל 'שבט הלוי' מרן הגאון רבי שמואל הלוי ואזנר זיע"א

הזמן המסוגל ביותר להתקבל שוועתינו, הלא הוא מחצות הלילה ואילך, להשכים ממטתו בעוד ליל, לבכות על חטאת נעורים ולהתוודות על שאר העוונות, ועל זה אמר הכתוב, קומי רוני בלילה לראש אשמורת היא ראש האשמורה השלישית, ואז שפכי כמים לבך, על רב עוונך ועוצם חטאתיך.

אמנם לא על זה בלבד צריך לבקש, ואין זה העיקר שאנו צריכים להתנפל, אלא ביותר צריך להרבות בבכי ולשפוך דמעות, על שכינתא קדישא בגלותא ועל הבית הגדול והקדוש שנחרב, כי כשיבנה בית המקדש ותקום שכינתא קדישא מעפרא, ממילא כבר לא ירבו לחטוא, ואז גם יזכו לשוב בתשובה שלימה על הכל. יש זמנים מיוחדים שהם מסוגלים מאוד שיתקבל תפילתו, כמו שנאמר קומי רוני בלילה לראש אשמורת שפכי כמים לבך נכח פני ה' שאי אליו כפיך על נפש עולליך העטופים ברעב בראש כל חוצות, כי אז בעוד ליל כשבעלי העבירה עדיין שרועים על מטותיהם והאוויר אינו מזוהם, התפילות שמתפללים אז, קרובות להתקבל יותר, ויתקבל תפילתו גם על אלו הברואים שנבראו על ידי מעשיו הרעים שימותו ויכלו מן העולם.

(מתוך חוברת 'מעיינות הלוי' - בהוצאת מכון מעיינות הלוי)

הנה אנחנו עומדים בעיצומם של ימי אלול הקדושים, אשר מיום היה ישראל לגוי עוד מימי מתן תורה נקבעו הימים האלה להתעוררות הנפש, וכאשר מביא בטור ריש הל' ראש השנה, שכאשר עלה משה רבינו לקבל לוחות השניות בר"ח אלול, תקעו בשופר ועסקו כל הזמן בתשובה.

ומה נענה מה נאמר ומה נדבר לעת כזאת בסיום השנה, אחרי אסונות ומאורעות שונות, כשמעוררים מן השמים, עורו עורו ישנים משנתכם והקיצו נרדמים מתרדמתכם. הנה אנחנו נצבים בימי הרחמים והסליחות של חודש אלול, וימי הדין מתקרבים ובאים, וכל אחד מפשפש במעשיו לרצות פני אדוניו.

ועל ימים אלו איתא בשו"ע, נוהגים לקום באשמורת לומר סליחות ותחנונים מר"ח אלול ואילך עד יום הכפורים, וכתב ע"ז בהג"ה, ומנהג בני אשכנז אינו כן, אלא מראש חדש ואילך מתחילין לתקוע אחר התפלה שחרית וכו', עיי"ש.

וכבר אמרתי זה כמה, שהרמ"א חולק רק על המנהג שאומרים סליחות מראש חדש אלול ואומר שמתחילין ממוצאי שבת שלפני ראש השנה, אבל אינו חולק על זה שנוהגים לקום באשמורת מראש חדש אלול.

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?  שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il



"עד עכשיו", אומר לי ר' מנחם בהתרגשות, "לא סיפרתי לאף אחד מה החלק שלי בשידוך המפתיע הזה, ובנס האדיר של הולדת הבן. אתה הראשון ששומע על כך! תפרסם את זה לזיכוי הרבים"

"ולא ראיתי מוותר מפסיד" - סיפור אמיתי ומדהים מכלי ראשון

בתוך שנתיים מאז החל לעבוד במדור תביעות הוא מונה "למנהל מדור תביעות" בחברה.

תפקידו הניהולי התבטא בראש ובראשונה בקבלת החלטות מקצועיות לגבי סכומי הביטוח שישולמו למבוטחים, ומצד שני היה עליו לנהל את צוות העובדים הן מבחינת היעדרויות עובדים והן בבקרה על ביצוע יעיל של עבודתם.

מטבע הדברים, כשר' מנחם קיבל את תפקיד המנהל הוא עורר את קנאתו של אחד העובדים הוותיקים, שהיה סבור שהמינוי מגיע לו בגלל שנות הוותק הרבות שלו בחברה.

כאמור, רוב העובדים הם אברכים שעד לא מכבר עוד ישבו ולמדו בכלל, ורק בעצת רבותיהם כשמשפחתם התרחבה והקומץ לא השביע את הארי יצאו לעשות לפרנסתם. אולי לכן ר' מנחם לא הרגיש בקנאתו של אותו עובד, שככל הנראה התאפק ולא הפגין כלפי חוץ את קנאתו העמוקה.



הכל התחיל כשאותו עובד, שנקרא לו כעת ר' דוד (שם בדוי כמובן), רצה לצאת לחופשה של שבוע בצפון. הוא פנה לר' מנחם שיאשר לו את העניין, ר' מנחם הסכים כדרכו ברוחב לב וסיכם מיידית עם עובד אחר שימלא את מקומו של ר' דוד בשבוע שבו הוא יוצא לחופשה.

משום מה, ר' דוד כעס מאוד על ר' מנחם בשל כך שהעמיד עובד מיוחד שימלא את מקומו באותו שבוע. אולי הוא חשש שאותו עובד יעשה את התפקיד בצורה יותר טובה ויקבל קידום במקומו. כך או אחרת, המצב הגיע לידי כך שר' דוד הטיח כמה משפטים פוגעים ביותר בר' מנחם מול כלל העובדים והמנהלים ששהו באותו זמן בחדר.

ר' מנחם הרגיש שחץ מפלח את ליבו, על לשונו עמדו כמה משפטי מחץ מעליבים ביותר שהיו מסיימים את התקרית לטובתו, אך באותו זמן נזכר באמרה של מרן הרב שטיינמן זצ"ל: "נער הייתי גם זקנתי, ולא ראיתי מוותר מפסיד", הוא נזכר איך כל ערב סוכות הוא תולה בסוכתו את הכרזה עם האמרה החכמה הזאת, ואיך שתמיד הוא משנן לילדיו את המשפט המפורסם הזה - "נער הייתי גם זקנתי, ולא ראיתי מוותר מפסיד".

הוא החליט באותו רגע להתאפק ולצאת החוצה בלי לומר משהו להגנתו. הוא יצא החוצה, נכנס לחדר צדדי ופשוט בכה

ידועה ומפורסמת אמרתו של מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל: "נער הייתי גם זקנתי, ולא ראיתי מוותר מפסיד". לפניכם סיפור אמיתי שתחילת התרחשותו לפני כמה שנים, ובשבועות האחרונים ממש הגיע לסיומו המפתיע והמרגש.

שמעתיו מכלי ראשון מפי בעל המעשה לפני כמה שבועות, ובוודאי שפרסום הנס יעמוד לזכות בעל המעשה ולטובת נשמת רבינו מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל.



ר' מנחם (בדוי) עובד למחייתו בחברה גדולה שנותנת שירותי ביטוח לעסקים ולפרטיים במגזר שלנו. מטבע הדברים, כלל עובדי החברה הם מאנ"ש, אברכים יראים ושלמים. כמו בכל חברה שמעסיקה כמות עובדים גדולה העבודה מתחלקת בין כמה חטיבות שירות, יש את מחלקת המכירות שאחראית על גיוס הלקוחות החדשים לחברה, ויש את מדור תביעות שבאחריותם לטפל במקרי ביטוח שהתרחשו רחמנא ליצלן למבוטחים, ויש את מדור שירות הלקוחות שבאחריותם למסור מידע למבוטחים על ביטוחי חשבונות וחיוכים.

ר' מנחם עובד במדור תביעות כ-6 שנים ברציפות. מדור תביעות, צריך לדעת, זה המדור הכי קשה והכי מאתגר בכל חברת ביטוח. בדרך כלל הפונים למחלקת תביעות אלו אנשים שנתקלו בהתרחשות כאובה שמצריכה הפעלת ביטוח, כגון מחלה פתאומית ח"ו, תאונה או שריפת דירה רח"ל

השיחות שמתנהלות במדור תביעות צריכות להתבצע ברגישות ובחכמה עקב המצב המורכב שבו נמצאים הפונים. בדרך כלל הם אחרי תאונה רצינית או בשיאה של מחלה קשה, במקרים רבים החולה בעצמו פונה אל חברת הביטוח, ובאם זה משהו ממש רציני אזי קרובי משפחה מדרגה ראשונה מטפלים בתיק מול חברת הביטוח.

כך או אחרת, הפונים בדרך כלל נמצאים בסערת רגשות ויש צורך במקצועיות וברגישות רבה לנהל דו שיח מכבד ומכיל. בגלל הסיבות הללו, מי שעובד במחלקת תביעות בדרך כלל, הם אנשים עם ראש גדול ונפש רגישה שיועדים מצד אחד לעמוד על שלהם אבל מתוך רגישות ורוגע.

ר' מנחם היה בדיוק האיש המתאים לכל הדרישות הללו, מנהליו סמכו עליו בעיניים עצומות וכמובן ששכרו היה בהתאם.

מנת חלקם. הבחור סובל מבעיה רפואית זניחה שבקושי נראית, דומה מעט לזו שממנה סובלת הכלה, ומכיוון שמשפחתו הכירה את הבעיה והשלכותיה, התקדמו במהירות לסגירת השידוך. והסיפור לא נגמר פה. אצל זוג עם בעיות רפואיות כאלו, מטבע הדברים יש חשש שלא יזכו בילדים. ואכן טובי הרופאים לא נתנו יותר מידי סיכויים לעניין.

"עכשיו, ברגעים אלו", מספר לי ר' מנחם, "אני חוזר משמחת 'פדיון הבן' של הזוג המדובר!!"
"עד עכשיו", הוא מוסיף בהתרגשות, "לא סיפרתי לאף אחד מה חלקי בשידוך המפתיע והנס האדיר בהולדת הבן, אתה הראשון ששומע ממני על כך! אשמח שתפרסם זאת לזיכוי הרבים, ושעם ישראל יידע, שאכן למשפט המפורסם של מרן הרב שטיינמן זצ"ל יש קבלות בשטח. לא סתם ישועות, אלא ישועות פלאיות שלא לפי דרך הטבע".

אכן! "נער הייתי גם זקנתי, ולא ראיתי מוותר מפסיד!"

מעלבון. הוא החליט שאת ההתגברות הזאת הוא מקדיש לזכות גיסתו שסובלת מבעייה רפואית נדירה ולא מוכרת, ובעקבות כך זיווגה מתעכב זה כבר כמה וכמה שנים, שכן אנשים חששו מאוד מבעיה זו, שאפילו הרופאים הגדולים בקושי שמעו עליה, ומי יודע אפוא אילו סיבוכים היא עלולה לגרור. המשפחה כמעט התייאשה מלמצוא לה שידוך, מעט ההצעות שכן היו, היו ממש מעליבות. הציעו לה בחורים ברמה שכלית נמוכה וכדומה, והישועה ממש לא היתה נראית באופק. הוא נזכר בכל זה והרים את עיניו השמימה ואמר כך: "ריבוננו של עולם! שתהיה זכות ההתגברות הזאת לזכות גיסתי לזיווג הגון בקרוב ממש".

הוא החליט שמילה אחת רעה לא תצא ממנו על התקרית. הוא יצא החוצה מהחדר, מנהליו ניסו לברר עימו מה קרה, אך הוא בשלו, לא רוצה להתייחס לתקרית מטוב ועד רע.

לא עוברים שלושה שבועות וגיסתו התארסה למזל טוב עם בחור פאר המידות ממשפחה מיוחסת ואמידה שתורה וגדולה

פרשת השבוע

**פעם נפגש ה'חפץ חיים' בעיר מוסקבה עם אחד הנדיבים
הידועים, ושוחח עמו על עניינים שונים. בזמן הפגישה
שהה במקום התנו, רבי צבי לויסון, שליווה אותו במסעו.
הוא ישב על השולחן לצידם, ועסק בניסוח של מברק דחוף**



ווארט על הפרשה מהגאון רבי מרדכי פרוינדליך זצ"ל

ננער משנתו, פנה אליהם והעיר בנחת: "אחים! עד כה עסקתם בשיחה נאה על סוסים ושוורים הנוגעים לפרנסתכם. אך מדוע עברתם כעת לשוחח בעסקי הבריות? הלא יש בזה חשש חמור של לשון הרע ורכילות!"

שכניו בעגלה, שהיו אנשים פשוטים, לא הכירו את הסבא קדישא. הוא נדמה להם כסתם הלך, המדבר גבוהה גבוהה. "מה לך כי תתערב בענייננו, ומי שמך להטיף לנו מוסר?" הגיבו לדבריו בלעג ובזו, "לו רק נרצה, שמורה לנו הזכות לשוחח על כל מה שעולה בדעתנו".

הם המשיכו עוד זמן מה לחרף ולגדף את ה'חפץ חיים', אך ניכר היה שאין זה כלל מטריד אותו. להיפך, יודע הוא שבשעה שמחרפים אותו, נמנעים הם מלדבר לשון הרע כלפי חבריהם הסוחרים. אך כשסיימו את מנת הלעג כלפיו, שבו הסוחרים לשיחתם הקודמת. רבי ישראל מאיר פנה אליהם בשנית, וביקש כי יחדלו לדבר על חבריהם, אבל תחנוניו לא התקבלו.

משראה שדבריו לא הועילו, ביקש ה'חפץ חיים' מהעגלון להוריד אותו מהעגלה. מוטב לו להשאר באמצע הדרך, מלהישאר בחברתם של מספרי לשון הרע ורכילות.

עד כאן מעשה זה המלמדנו על זהירותו הרבה של ה'חפץ חיים' שלא יכנסו לאזניו דיבורים אסורים. ומכאן למעשה נוסף, ממנו נוכל ללמוד על ההקפדה היתרה שיש לאדם להקפיד על

שְׁפָטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן לָהֶם בְּכָל שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ לְשֹׁטְטִיךָ וְשֹׁפְטֹו אֶת הָעָם מִשֹּׁפֵט צָדֵק. (ט"ז, י"ח)

בפסוק זה, מלמדת התורה על החיוב להקים בכל עיר ועיר בית דין, שישפטו את העם על פי חוקי התורה. אלא שלכאורה, עלינו להבין: הלא ציווי זה מוטל הוא על כלל ישראל, מדוע איפוא, משתמשת התורה בלשון יחיד: 'שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ', ולא בלשון רבים - 'תתנו לכם בכל שעריכם'?

את התשובה נוכל להבין, באמצעות המעשים הבאים, מבית מדרשו של ה'חפץ חיים' זצ"ל:

המעשה הראשון אירע, כאשר ה'חפץ חיים' נסע פעם בעגלה עם סוחרים בהמות. לאורך כל הדרך המייגעת שוחחו הסוחרים ביניהם בדברים העומדים ברומם של עולם. הם דנו בכובד ראש על מחיריהם של עגלים ושוורים, וגילו בקיאות מדהימה בהבדלים הקיימים בין הזנים השונים של הסוסים. כל אותה העת, ישב ה'חפץ חיים' בעגלה שקוע במחשבותיו. הקולות הרמים שעלו מהגיגיהם לא הטריד אותו כלל.

פתאום העלה אחד הסוחרים בשיחתו, דברי לעג וזלזול בכמה מן הסוחרים שלא נסעו עמהם בעגלה. הדברים נפלו, ככל הנראה על אוזניים קשובות, כיון שחבריו הנהנו בראשם במרץ, ואף הוסיפו משלהם עוד כהנה וכהנה. רבי ישראל מאיר הכהן, כמו

פעם נפגש ה'חפץ חיים' בעיר מוסקבה עם אחד הנדיבים הידועים, ושוחח עמו על עניינים שונים. בזמן הפגישה שהה במקום חתנו, רבי צבי לויסון, שליווה אותו במסעו. הוא ישב על השולחן לצידם, ועסק בניסוח של מברק דחוף. מכיון שבשליחת מברק, התשלום הוא עבור כל מילה, עשה רבי צבי מאמצים לצמצם במספר המילים, כדי לחסוך בהוצאות המשלוח.

תוך כדי השיחה עם הנדיב, חש ה'חפץ חיים' כי עלולים הם לבוא, חלילה, לידי דיבור שיש בו משום לשון הרע, וחיפש עצה כיצד להתרחק מחשש זה. פנה ה'חפץ חיים' לנדיב ואמר לו: "שים לב, כיצד יושב פה חתני, ומדקדק בניסוח מברק עד כדי ספירת כל תיבה ותיבה. וכל כך למה? משום שיודע הוא שעל כל תיבה הוא צריך לשלם כסף.

"ואם בדברים הנוגעים לענייני ממון בלבד, הבריות מדקדקים כל כך, כמה עליהם לבחון ולספור כל מילה בטרם שהם מוציאים מהפה, שמא היא נוגעת לאיסורים חמורים של לשון הרע ורכילות..."

הרי לנו, כמה צריך האדם לשים לפיו ולאוזניו שמירה, פן יכשל חלילה, באיסורים חמורים.

ומכאן תשובה לשאלתנו:

אמנם על פי פשט הפסוק, המדבר על חובת העם להקים בתי דין, היה ראוי להיכתב בלשון רבים, אלא שרמז רמזה לנו התורה, על ענין נוסף בו נזקק האדם היחידי לשופטים ושוטרים, ולפיכך נכתבו הדברים בלשון יחיד.

ומהו אותו ענין? מבאר הצדיק רבי חיים ויטאל, כי לכל אדם יש כמה 'שערים' בגופו, דרכם עוברים ונכנסים לאדם כל ענייני העולם, בין הדברים הרצויים והטובים, ובין הדברים הרעים העלולים להביאו, חלילה, לידי חטא. השערים הם, כמובן, חמשת החושים הקיימים בגופו של אדם: שער הראיה, שער השמיעה, שער הריח, שער הדיבור ושער המישוש.

חובת האדם בעולמו, היא להציב על אותם שערים 'שופטים' ושוטרים'. על האדם לשמש בעצמו כ'שופט' ו'שומר', המשגיח לכל ייכנסו ויחדרו לגופו דברים שאינם ראויים. הוא צריך גדר ושמירה בכל שערו, לבל יראה מראה אסור, לבל ישמע דיבור אסור, לבל יריח ריח של דבר איסור, וכן בכל אחד מהשערים הקיימים בגוף האדם. לכך נאמר בלשון יחיד: 'שֹׁפְטִים וְשׁוֹטְרִים תִּתֵּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ'.

(מתוך הספר 'ללמדך')

יהלומים מגדולי ישראל

לפתע הבחין הילד בהתקהלות גדולה ליד ביהמ"ד גור, לשם הגיעו המונים להתברך 'לשנה טובה' מה'בית ישראל' זי"ע. הוא נעמד בתור, והנה הבחין בו הרבי מרחוק, ובין רגע קלט את הכל...



ליבו ליתום האומלל שכה שש ושמש עם הבגד החדש... הוא הרגיש שחרב עליו עולמו ממש ונפלה רוחו עדי תהום... וכמעט שהחליט לעזוב את 'כרם בית ישראל'.

אלא שאינה ה' לידו וראה התקהלות גדולה ברח' רלב"ח בסמוך לבית המדרש דחסידי גור, לשם הגיעו המון עם תושבי עיה"ק ירושלים ת"ו לזכות לקבל ברכת 'לשנה טובה' מאת הרה"ק ה'בית ישראל' זי"ע, והחליט שאף הוא רוצה לעבור אצל הרבי.

הבחין בו ה'בית ישראל' מרחוק, וברגע כמימריה קלט את הילד והבגד ואת לבבו השבור ורצוץ, ומיד הגביה הרבי את 'בית הצוואר' (צווארון) של כותנתו ורמז לו בעיניו על בגדו...

ומסיים אותו ראש ישיבה, שהשתתפות זו בעומק הרגשותיו חממה את ליבו ונתנה לו 'א שטיק' חיות ('זריקת חיים') ממש, ורק מכוחה הגיע להיכן שהגיע, וכל התלמידים שהעמיד ומוסדות התורה שפתח המה רק בזכות נתינת הלב של הרה"ק זי"ע.

(באר הפרשה)

סיפר אחד מחשובי מרביצי התורה שליט"א, מקים עולה של תורה ועומד בראשות ישיבה נודעת, שהתייתם מאביו כבר בימי ילדותו, ואמו נאלצה לשמש כ'מנקה' בבתי אחרים כדי להביא מעט פרוטות להחיות נפשה ונפש עוללה.

יום אחד חשקה נפשו ב'כתונת' (חולצה) חדשה, אך אותה אומללה לא היה בהישג ידה סכום נכבד כזה, אמנם הילד לא ייתר בשום פנים ואופן והפציר בה לילות כימים והתחנן עד שלא יכלה לעמוד כנגדו, ובצר לה קימצה מפת לחמם, חסכה פרוטה לפרוטה עד שעלה בידה לקנות הכתונת.

הילד התרגש כל כך עד שרצה תיכף ומיד ללבוש את הכתונת ולצאת עמה לרחוב העיר להראות לכל את הודו ותפארתו... כחתן יכהן פאר... אמנם אמו לא הסכימה לכך אלא אמרה לו שלכבוד 'ראש השנה' יזכה בבגד החדש.

בקוצר רוח המתין לראש השנה, ולבש את הבגד בשמחה עצומה ויצא לבית הכנסת, אך לדאבון ליבו לא היה אחד ששם

זמן קצר לאחר שאיבדתי את הכרתי מצאתי עצמי ניצב לפני בי"ד של מעלה. הטייתי אזני והבנתי כי הדין שהתנהל באותה שעה עוסק בי, האם ניתן להחזירני לעולם הזה, או שמא יש להותירני פה. אלו צידדו לכאן ואלו לכאן"



הסיפור המדהים ששמע הגאון רבי שמחה הכהן קוק זצ"ל, רבה של העיר רחובות, מפיו של פרופסור אברהם, מבכירי הרופאים בבית החולים 'שערי צדק'

למען תחיה (דברים ט"ז, כ')

את המעשה דלהלן סיפר רבה של העיר רחובות הגר"ש קוק זצ"ל, בתוך משא חיזוק שנשא בפני מאות נציגי 'בני אמונים', ככנוס שהתקיים בשנת תשע"ג בבני ברק.

סיפר לי פרופסור אברהם, מבכירי הרופאים בבית החולים 'שערי צדק': לבית החולים הגיע ביום מן הימים יהודי מבוגר, אשר נתקף בדלקת ראות חריפה ביותר, שהיתה מלווה בחום גבוה מאד. מצב שכזה, בפרט לאדם בגיל כה מבוגר, יכול להוביל במהירות לכדי פקוח נפש חלילה, לפיכך מיהרו צוות הרופאים בראשות פרופסור אברהם, לתת לו תרופות חזקות המתאימות למצבו, ואכן, תוך ימים מספר החל מצבו להשתפר במהירות. לאור זאת החלו הרופאים בהכנות לשחרורו לביתו לקראת שבת הקרבה.

חלפו יומיים, ולמגינת לב כולם החל המצב להידרדר. החום שוב זינק לגבהים, והרופאים חזרו לתת לחולה טיפול תרופתי אינטנסיבי. לקראת השבת הבאה שוב התייצב המצב: החום ירד, ונדמה היה כי האיש מתחיל להתאושש, אך מיד לאחר השבת - עלה החום, אף יותר מכפי שהיה קודם.

המצב החל להדאג. נראה היה כי הטפול הרגיל אינו מועיל כמצופה, וכי יש צורך בנתינת תרופה חזקה יותר, אלא שהטיפול בתרופה זו היה כרוך בתופעות לוואי קשות, ואף היה בה סיכון להחמרת המצב. על כן ביקשו הרופאים את הסכמת בני המשפחה בטרם יתחילו בטיפול.

כנהוג בקרב מחננו, לא מהרו בני המשפחה להסכים לביצוע הטיפול בטרם נועצו עם גדולי ישראל. רק לאחר שקיבלו את ברכתם נאותו להסכים לטיפול. מהכא להתם החמיר המצב מאד. החולה איבד את הכרתו, וסכנה חמורה נשקפה לחייו. הרופאים החלו מיד בטיפול, כאשר בני המשפחה מלווים את יקירם מן הצד בחרדה ובחשש מפני הבאות.

בסיעתא דשמיא, השפיעה התרופה לטובה, וזמן קצר לאחר מכן הזיהום פסק. מצב החולה החל להתייצב, ולאחר זמן מה הוא פקח את עיניו והביט סביבו. מסבר פניהם של בני משפחתו הוא הבין עד כמה היה מצבו חמור. ומשאך היה בו הכח לדבר, פתח את פיו וסיפר את סיפורו המופלא: "זמן קצר לאחר שאיבדתי את הכרתי והגעתי עד שערי מוות, מצאתי עצמי ניצב לפני בית

דין של מעלה. בית הדין דנו ביניהם בשאלה כלשהי. הטייתי את אזני והבנתי, כי הדין שהתנהל באותה שעה עסק בי. בבית הדין דנו האם ניתן להחזירני לעולם הזה, או שמא יש להותירני בעולם הבא. אלו צדדו לכאן ואלו צדדו לכאן, המקטרגים עמדו מחד גיסא והסנגורים מאידך גיסא, ולבסוף נראה היה כי יד המקטרגים גוברת, ואני נידון להישאר בעולם הבא.

"אלא שאז נשמע לפתע מאי שם קול שהיה מוכר לי להפליא. ברגע הראשון לא הצלחתי להיזכר מאין מוכר לי הקול, אך לאחר זמן מה נזכרתי. היה זה קולו של רב בית הכנסת שבו אני מתפלל, במשך שלושים השנים האחרונות. הטייתי שוב את אזוני ושמעתי כיצד הקול מנסה ללמד עלי זכות: 'שמעו נא רבותי, דיינים מומחים: במשך שלושים השנים האחרונות, אני משמש כרב בבית הכנסת שבו מתפלל הנידון. מעיד אני נאמנה, כי במשך כל שלושים השנים הללו - מעולם לא הפסיד האיש את השיעור שקודם לתפילת שחרית!'. משנוכח כי טיעון זה אינו מועיל הוסיף הרב ואמר: 'במשך שלושים השנים ששימשתי כרב בית הכנסת, לא איחר הוא, ולו פעם אחת, לתפילה. אם לא די בכך, היה הוא משכים לבוא לבית הכנסת, מקשיב לברכות השחר של המתפללים, ואף סחב אחריו את יתר המתפללים אשר אף הם דבקו בהנהגה זו. וכך יצא שמו של בית הכנסת בפי כל כ'בית הכנסת של עוני אמון'."

"מול טענות כה חזקות לא יכלו בית הדין לסרב לביטול גזר הדין. קול הכרוז יצא מיד, כי בית דין של מעלה פוסקים לאיש חיים, וכי יכול הוא לשוב לעולם הזה ולהמשיך בעבודת ה'.

"באותו רגע פקחתי את עיני, והנה אני כאן עומד לפניכם, בחסדי שמים, בריא ושלם!", סיים הזקן את סיפורו המרטיט. כאשר עמד החולה להשתחרר מבית החולים, באו ילדיו לחדרו של פרופסור אברהם, כדי להודות לו על החלק הרב שנטל בריפוי של אביהם, ובתגובה אמר להם הפרופסור: "וכי לי מבקשים אתם להודות?! הלא אני וחברי כבר נואשנו מחייו, ארע לו נס גלוי, והתודה על כך מגיעה אך ורק לריבון העולמים!".

"הסיפור ריגש אותי מאד", סיים הרב קוק את דבריו, "בפרט משום שנזכרתי בדבריו הנודעים של מרן ה'חפץ חיים' בהקדמתו לספרו 'שמירת הלשון', המשיבים על תמיהתם של רבים: מפני מה התפילות הרבות, שמתפללים מיליוני יהודים במשך אלפי

לדבריו של ה'חפץ חיים': גם לאחר שכל הטיעונים שהעלו סנגוריו לא הועילו, הגיעו לפתע שתי מצוות קלות התלויות בפה - עניית אמן אחר ברכות השחר, והימנעות מלשון הרע, ויחדיו הכריעו את הכף לטובה".

(מתוך 'בני אמונים' שלח ע"ח)

שנים לבנין בית המקדש, טרם התקבלו? והתשובה לכך פשוטה: כשאדם מדבר לשון הרע פיו מתלכלך, ותפילות היוצאות מפה מלוכלך כוחן מוגבל... במעשה שארע עם יהודי יקר זה, ראיתי המחשה ברורה

יהלומים מגדולי ישראל

**פנה הרבי מסאטמאר לר' שלמה בראווער
ואמר לו: "לך לר' געציל ותגיד לו שיסע לחתונה
הזאת, ויהיה שם מחותן. בחתונה הזו אפשר
להיוושע בכל, כי הקב"ה בעצמו יהיה בחתונה"**



הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

געציל. ר' געציל היה אז עשיר, אבל עדיין לא היה גביר אדיר, ובעת ההיא היה לו משפט אודות מיסים. פנה הרבי להרה"ח ר' שלמה בראווער ע"ה ואמר לו: "לך לר' געציל ותגיד לו שיסע לחתונה הזו ויהיה שם מחותן. בחתונה הזו אפשר להיוושע בכל, כי הקב"ה בעצמו יהיה בחתונה".

אמר ר' געציל לר' שלמה: "תגיד לרבי שאסע לחתונה ואהיה שם מחותן, ואשאר שם לכל השבע ברכות, ואשלם את כל הוצאות החתונה, וכל הכסף שבעלה הבטיח - אם הרבי יברך אותי שאפטר מהמשפט".

חזר ר' שלמה לרבי ומסר לו מה שאמר ר' געציל. אמר לו הרבי: "רצוני לשמוע דיבורים אלו ממנו בעצמו". נכנס ר' געציל לרבי וחזר לפניו על כל דבריו. אמר לו הרבי: "וועלן זיי אויף דיר קיין שליטה נישט האבן" [לא יהיה להם שום שליטה עליך]. בעת קריאת התורה ביום שב"ק, סיים הרבי אצל ר' געציל בפסוק בפרשת ראה (טו,ו) "ומשלתי בגוים רבים ובך לא ימשולו".

ר' געציל קיים הבטחתו, והצליח במשפט, ומאז עלה מעלה מעלה בעשירות.

(ע"פ 'שיח זקנים' ח"ה עמ' פה, הובא בגיליון שבת בשבתו שע"י מחזיקי הדת באנטוורפן)

סיפר הרה"ח ר' יוסף רוזנברג: כשהרה"ק מסאטמאר זצ"ל היה בעיר לונדון והתאכסן בבית הרה"ח ר' געציל ברגר ע"ה, עמדנו פעם בחדרו בשעה שלקח פתקאות. פתאום שמענו שאומרים שנלך לצד, שאיזו אלמנה ממנשסטור רוצה לגשת אל הרבי, וכן עשיתי.

האלמנה נגשה אל הרבי ואמרה לו בבכי שבעלה נעדר מן העולם זה שלשה חדשים, ויש לה בת כלה, ולא מוצאים את הכסף שבעלה הבטיח לתת. ויש אנשים שיכולים להעיד על בתה שהיא צנועה וכשרה, והיא מפחדת שהשידוך יתבטל ח"ו ולא תוכל לסבול את הבושה, ויש לה עוד ילדים בביתה. וכידוע אצל הרה"ק מסאטמאר, כשהגיע לאלמנות ויתומים היה לבו מתמוגג מגודל הרחמנות.

כששמע הרבי את דבריה, אמר לה תיכף: "ראשית, השידוך לא יתבטל, אין לכם מה לדאוג". אחר כך אסף בידיו הקדושות את כל הכסף שעל השלחן, מכל מיני מדינות - בלגיה, שווייץ, אנגליה, ואמר לאלמנה: "את אומרת שבתך היא צנועה וכשרה, כסף זה אני נותן עבורה שתקנה מזה מתנות יפות, ואודות שאר המעות, עוד נראה".

האלמנה יצאה מחדרו ונכנסה לחדרו של בעל האכסניה ר'

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.



מדוע נקנה החתול באלף דולר?

כתובות דף נו

איהו הוא דאפסיד אנפשיה

'מדוע אינך מוכן למכור לי את הקערה תמורת סכום כה רב?'
'אגלה לך את הסוד', השיב, 'אני לא מוכר רק פריטי יודאיקה.
אני מוכר גם - - - חתולים! בזכות הקערה הזו זכיתי לגרוף הון
רב על ידי מכירת חתולים לסוחרים מפולפלים כמוך, שחשבו
להתחכם ולקבל את הקערה עם החתול...!'

ומה השאלה שכעת התעוררה? - ראובן קם ותבע מהמוכר
להשיב לו את האלף דולרים ולקבל בחזרה את חתולו, 'זהו מקח
טעות, כי מעולם לא חשבתי לקנות חתול במחיר מופקע כל כך,
וברור שכל כוונתי היתה לזכות בקערה...!'

לעומתו טוען המוכר: 'המקח שריר וברור וקיים, כי נעשה
מתוך דעה צלולה, ומאחר ולא העמדת שום תנאי אודות מכירת
הקערה, הרי שקנית חתול בשק...!'

עם מי הדין?

לאחר שפלפל בזה כדרכו הרה"ג רבי יצחק זילברשטיין
שליט"א, הוסיף ואמר ראובן 'ידע ומחל', הכניס עצמו מדעת
לסיכון, ונטען כלפיו: 'חייתא דקטרי (שק קשור המלא ברוח)
סברת וקבלת' (ב"ק ט'), כשהחלטת לרכוש את החתול במחיר
כה רב בחושבך שתקבל גם את הקערה! והיות ואיהו הוא דאפסיד
אנפשיה, ממילא אין לו תביעת אונאה על המוכר.

והגם שעשה זאת רק על מנת לזכות בקערה הנדירה, מכל
מקום לא התנה שהקנייה היא רק על דעת שיקבל גם את הקערה,
רק חשב על כך בליבו, והרי 'דברים שבלב אינם דברים', כפי
שנפסק בשו"ע (ח"מ סי' ר"ז ס"ד): "המוכר סתם, אף על פי
שהיה בליבו שמפני כך וכך הוא מוכר, ואף על פי שנראים הדברים
שלא מכר אלא לעשות כך וכך, ולא נעשה, אינו חוזר, שהרי לא
פירש, ודברים שבלב אינם דברים."

עם זאת, במידה ויד בית דין תקיפה, מוטל עליהם למנוע
רמאות ועוול מהציבור, ולכן עליהם להורות למוכר החתולים
לחדול מהנהגת מכירת החתולים שגורמת עוולה והפסד לסוחרים.
לסיכום: מכירת החתול קיימת, וראובן אינו זכאי לקבל את
כספו בחזרה.

(ופריו מתוק פרשת ויקרא)

מעשה בסוחר יודאיקה בשם ראובן, שנסע לחו"ל לצורך
מסחרו, והגיע לאזור בו נמצאים בתי מסחר לעתיקות. לאחר סיור
של כמה שעות, ראובן לא מצא את מבוקשו, ועמד לעזוב את
המקום כלעומת שבא.

והנה, בדרכו חזרה הבחין בחנות קטנה, בירכתי המתחם,
שטרם נכנס אליה. גם בחנות זו לא מצא פריטים נדירים, אלא
שלפתע צדה עינו קערת כסף מרהיבה, בעלת חיטובים מיוחדים,
ולפי מומחיותו העריך, שמדובר בקערה עתיקה ונדירה מאוד,
ושוויה מסתכם בכמה מאות אלפי דולרים... פנה למקום צדדי,
ושלף מתיקו את קטלוג היודאיקה, ואכן איתר שם את הקערה
הזו.

שב אל החנות, נעץ עיניו בקערה, וכאן מחזה מוזר התגלה
לנגד עיניו: בעל החנות נטל את הקערה, יצק לתוכה חלב, והניחה
לפני החתול שלו...

ראובן חושב בליבו, בעל החנות בודאי אינו מודע לאוצר הגדול
שברשותו, זו הזדמנות פז לרכוש את הקערה בזול ולהתעשר.
אלא, שאם יגלה התעניינות מיוחדת בקערה, יבין המוכר שערכה
רב. הוגיע את מוחו, כיצד אוכל לרכוש את הקערה...?
ומצא רעיון מבריק.

התחכם ראובן ושאל את המוכר: 'בכמה תמכור לי את ה...
חתול שלך?' המוכר השיבו לאלתר: 'אתן לך אותו תמורת אלף
דולרים!'

'מדוע הוא כל כך יקר?!', התפלל ראובן. 'זהו המחיר', אמר
המוכר, 'אם רצונך קנה, ואם לא החתול יישאר אצלי!'
ראובן שלף את הסכום, שילם למוכר, ואמר: 'כעת אני בבעיה
איך אתן לחתול לאכול ולשתות? אוכל לקחת בבקשה את קערת
החלב...!'

'בשום אופן לא', השיב המוכר נחרצות. ראובן הציע תשלום
סימלי עבור הקערה, והמוכר שוב מודיע בהחלטיות שאין על מה
לדבר. ראובן ממשיך להוסיף עוד ועוד במחיר, עד שהמחיר כבר
טיפס לאלפי דולרים, אך המוכר נותר בשלו... לבסוף שואל ראובן:



אמינותו של מספר לשון הרע, היא כאמינותו של לזבש שעטנו ומקיף פאת ראשו וזקנו

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

חיים' - שהרי מספר זה הוא רשע לפי סיפורו בעצמו, שעבר על לאו של 'לא תלך רכיל' ו'לא תשא שמע שוא' ושאר לאווין, ואם כן, מפני רשע זה נוציא את השני מחזקת כשרותו ונאמין שעבר על איסור לשון הרע? - "בוודאי החשוד על לאו דרכילות ולשון הרע, חשוד גם כן לשקר ולהוסיף דברים ולהחליף מסופו לתחילתו". בביאורים ומוספים מציינים מדברי חפץ חיים' בספר 'שמירת הלשון', שמדמה את המספר לשון הרע לאדם שלובש שעטנו ומקיף פאת ראשו וזקנו - שאז בוודאי לא היה השומע מאמין למה שמספר, שכשם שהופקרו בעיניו איסורי תורה אלה, בוודאי הופקר אצלו איסור שקר. ואם כן הוא הדין במי שמספר לשון הרע, שהופקר אצלו איסור כה גדול, בוודאי אין להאמין שסיפורו אמת.

בסעיפים הנלמדים היום (כלל ו' מהלכות רכילות סעיפים א-ב) עוסק חפץ חיים' באיסור לקבל ולהאמין לסיפור רכילות, גם כאשר ישנן לכאורה סיבות לקבל את הדברים. לדוגמה, כאשר המספר אומר את הדברים בפני האדם שעליו מדובר, והלה שותק. למרות שמשתיקתו נראה כי הוא מודה לדברים, אסור לשומע להאמין ולקבל את הסיפור כאמת, משום שייתכנו סיבות אחרות לשתיקתו.

לטעם האמור, שייתכנו סיבות אחרות לשתיקה, אנו נזקקים רק במקרה שהמספר לא עבר על איסור בסיפורו. וכגון שיש בסיפורו תועלת. אך באופן שהמספר עובר על לאו של 'לא תלך רכיל' - בלאו הכי אין להאמין לו כלל. וכפי שמסביר זאת חפץ

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורי משניות על מסכת
שביעית לתוכנית קניין שביעית

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי



הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

'ויברך אותה בשמחה רבה'

על איזו ברכה אומר ה"משנה ברורה"
לברך אותה בשמחה רבה?
זכור לך משהו מפעם?

**עוד שבוע זה מתחיל...
זו ההזדמנות שלך!**

בעוד כשבוע מסיימים לומדי דף היומי בהלכה את
הלכות תפילין, ומתחילים בענייני ברכות השחר ותפילה
הלכות יום יומיות שכדאי מאוד ללמודם.

הצטרף גם אתה כבר היום ותזכה להיות מאלה
שנאמר עליהם 'מובטח לו שהוא בן עוה"ב'.

לקבלת פרטים:

מוקד דרשו 02-5609000

ניתן להירשם גם בעמודות נדרים פלוס

מה דינו של שם ה' המודפס על גבי שטרות הדולר?



אלא בכיסוי כפול. וכתבים של דברי תורה שאין בהם שמות הקודש - מותר להכניסם לבית הכסא כשהם מכוסים בכיסוי אחד בלבד. ושם הכתוב שלא בלשון הקודש - כפי שהוא מופיע על גבי שטרות הדולר - אין בו קדושת השם, ומותר אף למוחקו.
[משנ"ב מג, כד-כה; ביאורים ומוספים דרשו, 21-22]

אסור להכניס תפילין לבית הכסא, אלא אם כן הם מכוסים בכיסוי כפול, המכונה 'פְּלִי בְּתוֹךְ פְּלִי', ובתנאי שאחד מהכיסויים אינו מיוחד לתפילין. וכתבי יד שכתובים בהם שמות קודש - יש אומרים שמותר להכניסם לבית הכסא כשהם מכוסים בכיסוי אחד בלבד, אך נחלקו הפוסקים אם היתר זה הוא אף כשאין צורך להכניסם. ויש אומרים שדין כתבים אלו כתפילין, ואין להכניסם לבית הכסא

האם מותר להכניס עיתונים לבית הכסא?



ויש שכתבו, בנוגע לפסוקים או מאמרי חז"ל המובאים בעיתונים לצורך מליצה בלבד, בראש פרסומת, או ככותרת לסיפור, וכדומה - שאם הם מודפסים בכתב מרובע, יש להחמיר ולא להכניסם לבית הכסא. ודברי חולין שנכתבו בכתב סת"ם - ראוי להימנע מלהכניסם לבית הכסא.
[ביאורים ומוספים דרשו מג, 20; עם הרחבה ע"פ המקור]

בהמשך לאמור: ספרי קודש מודפסים, או עיתונים שמודפסים בהם דברי תורה - יש אומרים שמותר להכניסם לבית הכסא כשהם מכוסים בכיסוי אחד בלבד, גם אם מודפסים בהם שמות הקודש, משום שההדפסה אינה נחשבת ככתיבה, ואין קדושתה כקדושת הכתוב בכתב יד; ויש חולקים, ומצריכים שני כיסויים, כדין כתב יד, האמור לעיל. וראה לעיל, בנוגע לכתבים שאין בהם שמות הקודש.

האם מותר לעבור עם תפילין ליד מכולות אשפה?



ובמקומות שבהם קיים חשש שהדרך לבית הכנסת עוברת דרך מבואות המטונפים, אין להקפיד על המנהג של הנחת תפילין בבית, אלא אדרבה, יש להניחן בבית הכנסת. ונחלקו פוסקי זמננו לענין רחובות שיש בהם מכולות אשפה, אם הם נחשבים כמבואות המטונפים.
[משנ"ב מג, כ, וביה"ל ה, ד"ה ואוחזן; ביאורים ומוספים דרשו, 13 ו16]

'מבואות המטונפים', דהיינו מקומות שמצויים צואה, או דברים אחרים שאסור להרהר בדברי תורה בסמוך להם - נחלקו אחרונים אם מותר ללכת בהם עם תפילין. ויש שחילקו בין העובר במקום לבין המשתהה בו. ואף לדעת המתירים - רצוי לכסות את התפילין, ומאידך, אף לדעת המחמירים, די בכיסוי כלשהו, ואפילו ביד.

* הלבוש בתפילין וחפץ לעשות צרכיו - בכל מקום שהוא - עליו לחולצן בריחוק ארבע אמות מהמקום שנפנה בו. ואף אם חפץ להטיל מים בלבד, אך נכנס לשם כך לבית הכסא קבוע לכל דבר, או למקום שיש בו צואה גלויה, עליו לחולצן, שמא יבוא לעשות צרכיו עם התפילין. ולמעשה, יש לחלוץ את התפילין אף לפני הטלת מים בבית הכסא שאינו קבוע. ובשעת הצורך, ניתן להקל שלא לחלוץ את התפילין של יד, אך יש להסיר את הרצועה הכרוכה על גב היד והאצבעות. ובנוגע לתפילין של ראש, המנהג שלא להקל בשום אופן.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מה פירוש "בין עיניך" האמור על הנחת תפילין של ראש?



ההנחה המדויקת הוא בשטח המכוון כנגד השטח שבין העינים. וכל ה'בית' של התפילין, צריך להיות מונח באזור צמיחת השיער, ואם חלק כלשהו מה'בית' מונח על המצח, לא יצא ידי חובתו, והברכה לבטלה. ומטעם זה, יש להקפיד שה'בית' של התפילין לא יהיה גדול מדי, כך שלא יגלוש אל המצח. [שו"ע כז, ט, ומשנ"ב לג; ביאורים ומוספים דרשו, 37]

על מצות תפילין של ראש נאמר בתורה: "וְהָיוּ לְטָטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ", ודרשו חכמינו ז"ל מ'גזרה שוה' מהכתוב "וְלֹא תִשְׂמְנוּ קְרָחָה בֵּין עֵינֵיכֶם", שְׂשֵׁם שְׂשֵׁם מתפרש 'בין העינים' - לא בין העינים ממש, אלא במקום בו ניתן לאסור "קרחה", כלומר, באזור צמיחת השער בראש; כך גם "בין עיניך" האמור בתפילין, פירושו, באזור צמיחת השיער. וכוונת התורה במילים "בין עיניך", ללמדנו שמקום

הלוח היומי

ד' אלול | רבי יחיאל פישל ב"ר יוסף אייזנבך זצ"ל, ר"י שער השמים



בשנת ה' אלפים, החל ביום זה 'ויכוח פריז', בו הועמד התלמוד הבבלי למשפט, שהתקיים בארמונו של מלך צרפת לואי התשיעי. בשנת ה' אלפים קנ"א, נטבחו רבים מיהודי ברצלונה וטולדו שבספרד, במהלך 'פרעות קנ"א'.

יארצייט:

- של"ו: רבי משה ב"ר אברהם פרוניצאלו זצ"ל, מהר"ם/רמ"ף, ממנטובה-איטליה.
- תקצ"א: רבי ישעיהו ב"ר מאיר וולטפרייד זצ"ל, מפשעדיבוז', בעל דברות חיים.
- תרנ"ד: רבי משה ב"ר כליפה עידאן זצ"ל, רב ודיין בג'רבה ובגאבס, בעל תפילה למשה, תורת משה ועוד.
- תרע"ו: רבי נתנאל ב"ר יחיאל מיכל הכהן פריד זצ"ל, מאזוראש, בעל פני מבין.
- תרפ"ו: רבי מאיר שמחה ב"ר שמשון קלונימוס קלמן הכהן זצ"ל, מדווינסק, בעל אור שמח, משך חכמה.
- תש"א: רבי יוסף מאיר ב"ר חיים אברהם פולק הי"ד, מברגסז.
- תש"ח: רבי יהושע ב"ר נחום בויםל זצ"ל, ר"י ויז'ניץ, בעל עמק הלכה.
- תשמ"ז: רבי יצחק ידידיה ב"ר אהרן פרנקל זצ"ל, הרה"ר וראב"ד ת"א-יפו, בעל דרך ישרה.
- תשס"ח: רבי יחיאל פישל ב"ר יוסף אייזנבך זצ"ל, ר"י שער השמים.
- תשע"ז: רבי אליהו יוסף ב"ר דוד שאר ישוב כהן זצ"ל, ראב"ד חיפה.
- תשע"ז: רבי דוד ב"ר יעיש פרץ זצ"ל, ראב"ד טבריה.



מרן הגרמ"י ליפקוביץ סיפר בשם הג"ר מאיר שפירא: פעם בחודש אלול דיבר הסבא מסלבודקה על חומר מעשה האדם כי הוא נורא מאוד וכי איך אפשר לעמוד בדין בראש השנה, וכולם היו בפחד גדול עד שקראו לאלול זה "אלול השחור!" אך בליל ראש השנה אמר בחיך, איך אפשר לעבור את ימי הדין? בהקדמת 'בוקר טוב' וקירוב לבבות, ודברי עידוד לזקוקים לכך ומידות טובות.

(דרכי החיים להגרמ"י ל"ח"ב עמ' רצט)

נשתדל להאיר פנים ולהתייחס בכבוד לכל אחד, ונזכור שזוהי סגולה לעבור את ימי הדין בשלום ולזכות לשנה טובה

לפתוח את היום בטוב...



הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il